

Повна назва: Конфліктологія

Статус: ДОП

Мета: формування системи знань про природу конфліктів, набуття практичних навичок в їх розв'язанні, вироблення вмінь прогнозувати і контролювати конфліктну ситуацію, позитивно сприймати конфлікт і прагматично його використовувати.

Обсяг, методики, і технології викладання дисципліни:

Тематичний план дисципліни «Психодіагностика» складається з трьох змістових модулів, кожен з яких поєднує в собі відносно окремих самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Для визначення рівня засвоєння слухачами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи навчання:

1) лекційні заняття, на яких викладається теоретичний матеріал, наводяться практичні приклади; заняття проводяться з використанням технічних та програмних засобів;

2) семінарські заняття, що передбачають підготовку теоретичних та практичних питань з державного фінансового контролю та їх обговорення в аудиторії;

3) консультації, які проводяться з метою допомоги студентам у виконанні їх індивідуальних завдань та роз'яснення окремих розділів теоретичного матеріалу, відпрацювання студентами пропущених занять.

Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять, годин				Самостійна робота студента	Форми контролю
			Аудиторні					
			лекційні	семінарські	практичні	лабораторні		
Змістовий модуль 1. Конфліктологія як наука								
1.	Тема 1. Конфліктологія як наука і навчальна дисципліна.	9	2	2			5	Усне опитування та письмова перевірка
2.	Тема 2. Становлення конфліктології як галузі наукового знання.	9	2	2			5	Усне опитування та письмова перевірка
3.	Тема 3. Превентивна психологія конфлікту.	9	2	2			5	Усне опитування та письмова перевірка
4.	Тема 4. Конфлікти у різних сферах і формах взаємодії людей.	9	2	2			5	Усне опитування та письмова перевірка
Змістовий модуль 2. Конфлікт і механізми його розвитку								
5.	Тема 1. Феномен конфлікту. Конфлікти соціальної сфери.	9	2	2			5	Усне опитування та письмова перевірка
6.	Тема 2. Витоки, причини та рушійні сили конфлікту.	9	2	2			5	Усне опитування та письмова перевірка
7.	Тема 3. Динаміка	9	2	2			5	Усне опитування

	конфлікту.							та письмова перевірка
8.	Тема 4. Учасники і суб'єктивна складова конфлікту.	9	2	2			5	Усне опитування та письмова перевірка
Змістовний модуль 3. Розв'язання і попередження конфліктів								
9.	Тема 1. Засоби і механізми управління конфліктами.	9	2	2			5	Усне опитув. та письмова перевірка
10.	Тема 2. Психотехнологія вирішення конфліктів.	9	2	2			5	Усне опитування та письмова перевірка
11.	Тема 3. Психотехнологія вирішення конфліктів.	9	2	2			5	Усне опитування та письмова перевірка
12.	Тема 4. Переговори як спосіб вирішення конфліктів.	9	2	2			5	Усне опитув. та письмова перевірка
13.	Тема 5. Маніпуляції в переговорному процесі та протидії їм.	9	2	2			5	Усне опитування та письмова перевірка
14.	Тема 6. Соціально-правові технології попередження конфліктів.	9	2	2			5	Усне опитування та письмова перевірка
Всього годин		126	28	28			70	

**Знання та навички
студенти повинні
знати:**

- поняття, загальну характеристику конфлікту;
- просторові, часові та системні межі конфлікту;
- функції конфлікту;
- основні структурні елементи конфлікту;
- класифікацію конфліктів;
- динаміку розвитку конфлікту;
- особливості поведінки особистості в конфлікті;
- шляхи розв'язання конфліктів конструктивними методами;
- особливості переговорного процесу в конфлікті;
- стратегії і тактики переговорного процесу в конфлікті;
- аналітичний інструментарій сучасних конфліктів;
- методи та засоби забезпечення ефективного управління конфліктами.

вміти:

- діагностувати і аналізувати конфлікт з визначенням основних конфліктологічних понять;

- користуватися психологічними методами для визначення індивідуальних конфліктогенних рис клієнтів;
- кваліфіковано інтерпретувати матеріали спостереження та спілкування з клієнтами;
- використовувати різноманітні методи управління та попередження конфліктів в конкретних умовах;
- переконливо викладати наукові психолого-педагогічні погляди щодо конфліктних ситуацій та засобів вирішення конфліктів з метою педагогічного впливу на клієнтів;
- застосовувати адекватні моделі поведінки особистості в конфліктній взаємодії.
- визначати основні структурні елементи конкретного конфлікту;
- аналізувати динаміку протікання конфлікту;
- передбачати наслідки конфліктів;
- виділяти умови попередження, послаблення та розв'язання конфліктів;
- емоційно коректно реагувати на емоційний стан іншої сторони в конфлікті, обґрунтовано підходити до прояву власних емоцій;
- протидіяти маніпуляціям іншої сторони у конфлікті; конструктивно використовувати маніпулятивні прийоми у переговорному процесі;
- орієнтуватись у виборі стратегій і тактик переговорного процесу в конфлікті, ефективно його проводити;
- орієнтуватись у виборі моделі поведінки адекватної конфліктній ситуації під час переговорів;
- присікати та уникати агресивних насильницьких форм розв'язання конфліктів;
- готувати рекомендації і пропозиції для прийняття рішень у процесі врегулювання кризових ситуацій.

Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): На вивчення навчальної дисципліни відводиться 126 години / 3,5 кредити ECTS. Самостійна робота складає 70 годин, із них лекційний курс становить – 28 год., семінарські та практичні заняття – 28 год., консультації – 2 год., іспит – 8 годин.

Види робіт: Контроль за рівнем засвоєння матеріалу та знань студентів проводиться у таких формах: виконання індивідуальних завдань; виконання самостійних письмових аудиторних робіт; усні відповіді на семінарських заняттях; іспит.

Протягом триместру здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час захисту індивідуальних завдань, перевірки самостійних робіт, надання відповідей біля дошки, перевірки виконаних творчо-пошукових завдань. Підсумковий контроль з дисципліни «Конфліктологія» проводиться відповідно до навчального плану у вигляді іспиту в 8 триместрі, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу.

Оцінювання:

Навчальна дисципліна «Конфліктологія» оцінюється за рейтинговою системою, що складається з 3 змістовних модулів у 7-8 триместрах. Засоби діагностики успішності навчання забезпечуються на трьох рівнях: *теоретичному* – тестові завдання, ситуаційні завдання, усні відповіді; *практичному* – відпрацювання практичних умінь та навичок соціальної роботи під час семінарсько-практичних занять, проведення ділових ігор, тренінгових вправ тощо; *творчому* – написання рефератів, розробка ділових ігор, тренінгів та окремих вправ.

Оцінювання відбувається за такими формами контролю:

- поточний контроль,
- модульний контроль,

Поточний контроль:

- ✓ Підготовка до семінарських занять – 30 балів;

- ✓ Розробка ділової гри, тренінгу вирішення конфліктів – 30 балів;
- ✓ Складання тестів або словника за темою – 5 балів;
- ✓ Психодіагностична робота – 10 балів;
- ✓ Реферат – 10 балів.

Модульний контроль:

- ✓ Модульна контрольна робота – 5 балів (за три модулі-15 балів);

Контроль рівня засвоєння навчального матеріалу здійснюється у відповідності до положення щодо системи рейтингової оцінки знань студентів. Під час вивчення курсу «Конфліктологія» застосовується наступна система оцінювання роботи студентів: вся робота студента за період вивчення дисципліни оцінюється у 100 балів.

Студент здає індивідуальні завдання на перевірку відповідно до планових термінів їх виконання.

– Контрольні опитування здійснюються на протязі практичних занять у кількості 5 опитувань, які проводяться в усній формі. Максимальна оцінка за кожне опитування – 5 балів. Сумарна максимальна оцінка за 6 опитувань складає таким чином **25 балів**.

– Написання контрольної роботи за змістовими модулями 1, 2 і 3. Максимальна оцінка за виконання 1 роботи складає 10 балів, передбачені курсом три роботи оцінюються відповідно у **30 балів**.

– Психодіагностична робота у вигляді проведення 1 методики з обробкою та аналізом результатів, написанням рекомендацій оцінюється максимально в **10 балів**.

– Розробка ділової гри, тренінгу – 10 балів, проведення – 10 балів. Максимальна оцінка за розробку та проведення – **20 балів**.

– Реферат-**10 балів**.

– Складання словника/тестів до тем курсу – **10 балів**.

Студент здає індивідуальні завдання на перевірку відповідно до планових термінів їх виконання. На іспиті студент може отримати додаткові запитання за змістом його індивідуальних завдань.

За результатами вивчення даної навчальної дисципліни в цілому за критеріями оцінки якості знань і навичок за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F) та за шкалою ЧНУ ім. Петра Могили (90-100, 82-89, 67-74, 60-66, 35-59, 1-34) виставляються у залікову книжку та в інші звітні документи така кількість набраних балів:

від 90 до 100 балів – А «відмінно»;

від 82 до 89 – В «добре»;

від 75 до 81 – С «добре»;

від 67 до 74 – D «задовільно»;

від 60 до 66 – E «задовільно»;

від 35 до 59 – FX «незадовільно» (з можливістю повторного складання заліку);

від 1 до 34 – F «незадовільно» (не зараховано, з обов'язковим повторним вивченням даного навчального курсу).

Викладач:

Астремська Ірина Володимирівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології ЧНУ ім. Петра Могили. Стаж педагогічної діяльності – 18 років. Кількість виданих наукових праць – більше 50. В 2010 році захищено дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата наук зі спеціальності 19.00.01 – загальна психологія, історія психології. Тема дисертації: «Психологічні особливості емоційної сфери інтелектуально обдарованої особистості»

Сфера наукових інтересів – психологічне консультування, супервізія.